

## HOSPITÁLÁSI NAPLÓ 2005.

Az alábbi hospitálási napló a DIDAKTIKA szemináriumot (PED-04) felvett hallgatók számára készült. Célja az, hogy irányítsa a tanárjelöltek első önálló pedagógiai megfigyeléseit a tanítási órákon. Ez a hospitálási napló NEM ugyanaz, mint amelyet a gyakorlótanítás során használnak majd a végzős évfolyamon.

A napló háromféle: A, B és C jelű. A köztük levő különbséget a megfigyelési szempontok bizonyos eltérése jelenti. A didaktika szemináriumhoz mind a háromból legalább egyet-egyet ki kell tölteni, és a szeminárium-vezető tanárnak leadni a vele egyeztetett időben.

A látogatott óráknak különbözőeknek kell lenniük. Saját szaktárgyból csak egy napló tölthető ki. Kötelező legalább egy természettudományi óráról is beszámolni.

A kitöltés számítógéppel történik. Az egyes kérdések alatt zárójelben jelzett szám azt jelenti, hogy kb. annyi sornak megfelelő terjedelmű szöveges választ várunk. A terjedelem akár a duplájára is növelhető, ha a látott óra történései gazdagok voltak.

A napló akkor lesz jól használható és **a tanári felkészülést segítő eszköz** a tanárjelöltek kezében, ha kitöltése előtt és alatt követik az alábbi ajánlásokat:

1. Szemináriumokon, valamint a didaktikai szakkönyvek és a Pedagógiai Lexikon segítségével előre értelmezik az egyes kérdéseket.
2. A hospitálás idejét és a szóba jöhető órákat előzetesen (legalább egy-két nappal korábban) egyeztetik az iskolával.
3. A látogatott tanítási óra alatt részletes, mindenre kiterjedő jegyzeteket készítenek, és ha az órát tartó tanár hozzájárul, esetleg hangfelvételt is.
4. Az óralátogatást megbeszélés követi az órát tartó tanárral. Csak így tudnak majd teljes képet alkotni maguknak a tanítási óra előzményeiről, céljairól, és a célokhoz viszonyított eredményeiről.
5. A naplót végül az órai jegyzetek és a tanárral folytatott beszélgetés alapján lehet kitölteni - kizárólag számítógéppel szerkesztve - a tanórai történések ismételt végiggondolása és elemzése után.
6. Ne hagyjon kérdést megválaszolatlanul! Ha a látott óra nem nyújtott elegendő információt, akkor további hospitálással kell olyan tanítási órát találni, amely alkalmat nyújt az elemzésre.

Piliscsaba, 2005. február

### A

#### **I. A látogató adatai:**

Név, kódszám:

Szakpár/ évfolyam:

#### **II. A tanítási óra adatai:**

Iskolatípus:

Évfolyam:

Létszám:

Tantárgy:

Téma:

A látogatás dátuma (év, nap, hányadik tanítási óra):

Ki hospitált még ugyanekkor Önön kívül:

#### **III. A tanítási óra célja:**

(1-2 sor)

#### **IV. A foglalkozás menetének leírása: (Az óra szerkezete időkeretek megjelölésével)**

*(5-10 sor)*

**V. A tanítási-tanulási folyamat jellemzői:**

Milyen volt az óra légköre, hogyan segítettél elő a tanulást?

*(3-5 sor)*

Milyen volt a tanulók figyelme és fegyelme összességében, voltak-e és milyen kirívó esetek? Milyenek, és hogyan kezelte ezeket a pedagógus?

*(5-10 sor)*

Jellemezze a tanár-diák viszonyt!

*(3-5 sor)*

Milyen volt az együttműködés a tanár és a diákok között (tanár-diák típusú interakciók száma és minősége)?

*(3-5 sor)*

Hogyan viszonyultak egymáshoz és működtek együtt a tanulók (diák-diák típusú interakciók száma és minősége)?

*(3-5 sor)*

Hogyan érvényesült a tanár irányító és/vagy háttérszervező szerepe? Mennyire tartotta kézben a történéseket?

*(3-5 sor)*

Jellemezze a pedagógus nevelői stílusát! Indokolja!

*(3-5 sor)*

Jellemezze a pedagógus beszédét! Idézzon néhány kifejezetést, kérdést! Értékelje!

*(10 sor)*

Egyéb észrevételei:

*(Tetszés szerint)*

**VI. A nevelési szempontok érvényesülése:**

Említsen meg az órából néhány olyan mozzanatot, amely az értelmi nevelés mellett más nevelési feladatokat (például testi, erkölcsi, vallásos nevelés, környezeti, családi életre, munkára, hazaszeretetre, stb. nevelés) szolgáltak vagy szolgálhattak volna:

*(15 sor)*

Mennyire használta ki a pedagógus ezeket a lehetőségeket?

*(3-5 sor)*

Említsen meg néhány olyan mozzanatot, amely a tanulókkal való egyéni bánásmódot mutatta?

(5 sor)

Mi volt az óra csúcspontja és miért?

(2 sor)

Mi volt az óra mélypontja és miért?

(2 sor)

**VII. Mi tetszett a legjobban?**

(5 sor)

**VIII. Ön mit tett volna másképpen és miért?**

(3-5 sor)

**IX. Mennyire érte el az óra a célját? Indokolja!**

(3 sor)

**X. Egyéb észrevételei:**

(Tetszés szerint)

**XI. Értékelje a tízfokozatú skálán a látott órát, és értékelését indokolja!**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

(3-5 sor)

## **B**

**I. A látogató adatai:**

Név, kódszám:

Szakpár/ évfolyam:

**II. A tanítási óra adatai:**

Iskolatípus:

Évfolyam:

Létszám:

Tantárgy:

Téma:

A látogatás dátuma (év, nap, hányadik tanítási óra):

Ki hospitált még ugyanekkor Önön kívül:

**III. A tanítási óra célja:**

(1-2 sor)

**IV. A foglalkozás menetének leírása:** (Az óra szerkezete időkeretek megjelölésével)

(5-10 sor)

**V. A tanítási- tanulási folyamat megtervezettsége:**

Jellemezze a pedagógus tanmenetét! Mennyire felelt meg a látott óra a tanmenetnek?

Eltérés esetén mi indokolta az eltérést? Értékelje!

*(10 sor)*

Hogyan illeszkedett a látott óra a tematikus tervbe? Készít-e és milyen tematikus tervet a pedagógus? Mennyire felelt meg a látott óra a tematikus tervnek? Volt-e jelentős eltérés? Ha igen, miért? Érveljen, értékeljen!

*(10 sor)*

Volt-e a tanárnak írott óravázlata? Jellemezze, véleményezze:

*(5 sor)*

Mennyire felelt meg az óra az óravázlatnak? Volt-e eltérés? Ha igen, mi okozta? Jellemezze, véleményezze!

*(5 sor)*

Mennyire volt megszervezve a látott óra? (terem, eszközök, körülmények stb.)?

*(3 sor)*

Látott-e a az órán egy „rejtett tanterv” működésére utaló mozzanatokat?

*(4-5 sor)*

#### **VI. Az óra tartalmi értékelése:**

A tanult ismeretek milyensége (korszerűség, érdekesség, tantervnek való megfelelés):

*(3 sor)*

A tartalom és az életkori sajátosságok összefüggései. (Eltérés esetén ennek okai):

*(3 sor)*

Értékelje a tananyag mennyiségét!

*(3 sor)*

Milyen volt a tananyag kapcsolata a megelőző, a későbbi és más tantárgyhoz tartozó tananyaggal? Értékelje!

*(5 sor)*

Megjelentek-e tankönyvön túli ismeretek? Értékelje!

*(3-5 sor)*

Hoztak-e a tanulók az órára új ismereteket? Értékelje!

*(3-5 sor)*

Mennyire értik a tanulók a tananyagot? Értékelje!

*(2-3 sor)*

#### **VII. Mi tetszett a legjobban?**

*(5 sor)*

#### **VIII. Ön mit tett volna másképpen és miért?**

(3-5 sor)

**IX. Mennyire érte el az óra a célját? Indokolja!**

(3 sor)

**X. Egyéb észrevételei:**

(Tetszés szerint)

**XI. Értékelje a tízfokozatú skálán a látott órát, és értékelését indokolja!**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

(3-5 sor)

**C**

**I. A látogató adatai:**

Név, kódszám:

Szakpár/ évfolyam:

**II. A tanítási óra adatai:**

Iskolatípus:

Évfolyam:

Létszám:

Tantárgy:

Téma:

A látogatás dátuma (év, nap, hányadik tanítási óra):

Ki hospitált még Önön kívül:

**III. A tanítási óra célja:**

(1-2 sor)

**IV. A foglalkozás menetének leírása:** (Az óra szerkezete időkeretek megjelölésével)

(5-10 sor)

**V. A didaktika feladatok értékelése:**

Sorolja fel, hogy milyen didaktikai mozzanatok valósultak meg az oktatási folyamat során, és ezek mennyi időt vettek igénybe. (Emlékeztetőül: 1. Figyelem felkeltése, 2. Cél ismertetése, 3. Korábbi ismeretek előhívása, 4. Új ismeretek bemutatása, 5. Elemzés, logikai kapcsolás, 6. Absztrakció, 7. Rögzítés, rendszerezés, 8. Alkalmazás, 9. Ellenőrzés, értékelés):

(3 sor)

Milyen volt az összhang a didaktikai feladatok, a rájuk fordított idő és az óra célja között?  
Értékelje!

(25 sor)

**VI. Alkalmazott eljárások:**

Mutassa be és értékelje az órán alkalmazott eljárásokat az alábbiak szerint:

Tanítási- tanulási stratégiák:

Szervezési mód:

*(5 sor)*

Módszerek:

*(5-10 sor)*

Taneszközök és alkalmazásuk:

*(5-10 sor)*

Motiválás:

*(5 sor)*

Aktivizálás:

*(5 sor)*

Differenciálás:

*(5 sor)*

**VII. Mi tetszett a legjobban?**

*(5 sor)*

**VIII. Ön mit tett volna másképpen és miért?**

*(3-5 sor)*

**IX. Mennyire érte el az óra a célját? Indokolja!**

*(3 sor)*

**X. Egyéb észrevételei:**

*(Tetszés szerint)*

**XI. Értékelje a tízfokozatú skálán a látott órát, és értékelését indokolja!**

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

*(3-5 sor)*

Dátum:

A hallgató aláírása:

Szemináriumvezető neve:

Aláírása: